

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไป โดยเฉพาะในสังคมเมือง ที่มีประชากรอาศัยอยู่ รวมกันเป็นจำนวนมาก การอยู่อาศัยในเมืองใหญ่ หมายถึงการต้องเผชิญกับปัญหาการจราจร การเดินทาง การแข่งขัน ทำให้มีความต้องการพื้นที่อยู่อาศัยสูงขึ้น เนื่องจากวิถีชีวิตของคนเมืองนั้น ต้องการความสะดวกสบาย รวดเร็วเพื่อแข่งกับเวลาเป็นหลัก ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นและสามารถตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ คือ เพอร์นิเจอร์หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในชีวิตประจำวัน เมื่อที่อยู่อาศัยมีขนาดจำกัดจึงส่งผลให้พื้นที่ใช้สอย ลดน้อยลง นอกจากนี้ ความต้องการที่ถูกจำกัดในการใช้เพอร์นิเจอร์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จึงถูกลดลงตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อให้ไม่ให้ความต้องการใช้งานดังกล่าวถูกจำกัด เพอร์นิเจอร์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จึงต้องครอบคลุมหน้าที่การใช้งานให้ได้คุ้มค่า หลากหลาย และ เหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และต้องมีหน้าที่การใช้งานอย่างคุ้มค่าและเหมาะสมเพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค(เอกชัย เดิมราช:2556)

การขยายตัวของสังคมเมืองส่งผลให้เกิดความต้องการใช้บริการร้านอาหารเพิ่มขึ้น เนื่องจากวิถีชีวิตที่เร่งรีบของคนในสังคมเมือง และขนาดครอบครัวที่เล็กลง ทำให้ผู้บริโภคหันมาเลือกรับประทานอาหาร นอกบ้าน โดยเฉพาะร้านอาหารริมทางแทนการปรุงอาหารรับประทานเองมากขึ้น เนื่องจากสะดวก ประหยัด และมี อาหารหลากหลายให้เลือกรับประทานแต่ละคนมีวิถีและรสนิยมในการรับประทานอาหารที่แตกต่างกัน อาทิ บางคนนิยมเลือกรับประทานอาหารในห้างสรรพสินค้า บางคนเลือกร้านอาหารที่มีบรรยากาศดีแถบชานเมืองในวัน 4 พักผ่อน บางคนอาจเลือกร้านอาหารหรือโรงแรมสำหรับวันสำคัญ แต่ร้านอาหารที่คนส่วนใหญ่นิยมเลือก คือ ร้านอาหารริมทาง (Street Food/ Kiosks) หรือ รถเข็นริมทาง ซึ่งเป็นร้านอาหารขนาดเล็กหรือกลาง อาจเป็นแผงร้านหรือรถเข็น มักอยู่ตามข้างทางบริเวณแหล่งชุมชน เน้นจำหน่ายอาหารที่ปรุงสำเร็จ และมีราคาถูกกว่าร้านอาหารแบบอื่น จึงเหมาะกับกลุ่มผู้บริโภคส่วนใหญ่ซึ่งมีรายได้ปานกลางถึงต่ำในเกือบทุกประเทศ รวมทั้งผู้อยู่ในวัยทำงานซึ่งต้องการความสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้ ร้านอาหารริมทางยังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวที่ต้องการ สัมผัสวัฒนธรรมการกินในท้องถิ่นนั้นๆ (ณฤดี ศิริฐานนท : 2556)

ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่ถือว่าเป็นรองของประเทศไทยไปแล้ว และเป็นจังหวัดที่ทำรายได้และเศรษฐกิจ เป็นศูนย์กลางศิลปะ วัฒนธรรม การท่องเที่ยว รวมถึงการศึกษาที่มีชื่อเสียงมากมาย ดังนั้น เชียงใหม่จึงมีจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวมาก ส่วนหนึ่งก็ตามมาจากการเจริญเติบโตคือ แรงแรงงาน บริษัท ร้านค้าต่างๆ รวมไปถึงปัจจัย4ทั้งหมด สิ่งสำคัญ อาหารการกินที่เรียกว่า อาหารตามสั่งข้างถนนได้รุ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ นั้นมีหลายที่มีตลาดได้รุ่ง เช่น ตลาดข้างเฟือก , ตลาดสมเพชร, ตลาดอนุสาร, ตลาดวโรรส ซึ่งปัจจุบันสังคมเมืองในจังหวัดต่างๆนิยมรับประทานอาหารจานเดียวหรืออาหารตามสั่งมากขึ้นเนื่องจากมีข้อกำหนดด้านเวลาปัญหารถติด เป็นต้น

พื้นที่ในการรับประทานอาหารเช้าในร้านขายอาหารตามสั่งแผงลอย ข้างถนน หรือตามตลาดโต้รุ่ง มีพื้นที่จำกัดเนื่องจากส่วนใหญ่จะมีมากหลายร้านในตลาด เช่น ร้านอาหารตามสั่ง, ร้านข้าวขาหมู, ร้านผัดไทย, ร้านขนม, ร้านน้ำดื่ม น้ำผลไม้ต่างๆ ซึ่งหากมองดูแล้วยังไม่มีการจัดการในส่วนขอโต๊ะเก้าอี้ที่สามารถนั่งรับประทานอาหารเช้าได้สะดวกสบายเนื่องจากบางร้านยังคงมีคนยืนรอเพื่อสั่งอาหารทำให้เกิดอันตรายเมื่อยืนข้างถนน และทำให้เกิดการจราจรติดขัด และเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของตลาดนั้นๆ นักวิจัยจึงเสนอแนวคิดในการจัดปัญหาต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น คือ การออกแบบและพัฒนาชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารเช้า ในร้านรถเข็น แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อความสะดวกของร้านค้าและผู้บริโภค รวมไปถึงการสร้างเอกลักษณ์ของตลาดโต้รุ่งในจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารเช้าในร้านรถเข็น แผงลอย
2. เพื่อออกแบบปรับปรุง ชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารเช้าในร้านรถเข็น แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจใน ชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารเช้าในร้านรถเข็น แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ที่ออกแบบใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ศึกษาข้อมูลของพื้นที่ภายในตลาดกลางคืน ศึกษาประเภทรูปแบบโต๊ะเก้าอี้ในร้านขายอาหารริมทางในจังหวัดเชียงใหม่
2. ขอบเขตด้านพื้นที่
ขอบเขตด้านพื้นที่ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ตลาดกลางคืนย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่
3. ขอบเขตด้านประชากร
ขอบเขตด้านประชากรในงานวิจัยนี้คือ กลุ่มผู้บริโภคในตลาดกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุตอนต้นตั้งแต่ 15-21ปี , กลุ่มตอนกลางตั้งแต่ 22-28ปี, กลุ่มตอนปลาย 29-40ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และเคยใช้บริการในตลาดกลางคืนย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่า

ตัวแปรที่จะทำการศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การออกแบบเฟอร์นิเจอร์ร้านขายอาหารตลาดกลางคืน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการร้านค้าอาหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำมาอ้างอิงปัญหาการวิจัยและกำหนดกรอบปัญหาาร่วมกับผู้ประกอบการขายอาหารแผงลอย
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร้านอาหาร และสร้างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มประชากร
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการขายอาหารแผงลอย แนวคิดต่างๆ
4. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบเพื่อสร้างแบบสอบถามกับกลุ่มประชากร
5. นำข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านการประเมิน มาสร้างเป็นชุดแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเฟอร์นิเจอร์
6. สรุปลข้อมูลทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ และนำมาสร้างแบบสอบถามให้กับผู้ใช้บริการ
7. นำข้อมูลทั้งหมดจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆและผู้ใช้บริการ มาออกแบบและปรับปรุง
8. สร้างต้นแบบและนำต้นแบบมาประเมินโดยผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการร้านค้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

มีแนวทางในการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังนี้ของโครงการวิจัยดังนี้

การออกแบบปรับปรุง ชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารในร้านรถเข็น แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีกรอบแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบ ดังนี้

1. ด้านประโยชน์ใช้สอย ใช้แนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ของ (สาคร คันธโชติ,2528:34)
  - 1.1 หน้าที่ใช้สอย
  - 1.2 ใช้งานได้ดี
  - 1.3 ใช้ง่าย
  - 1.4 สะดวกสบายในการใช้งาน
2. ด้านการใช้งานใช้แนวคิดคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่ดีใช้แนวคิดการออกแบบผลิตภัณฑ์ของ (สาคร คันธโชติ,2528:36)
  - 2.1 .ใช้งานได้ดี
  - 2.2 ใช้ง่าย
  - 2.3 สะดวกสบายในการใช้งาน
  - 2.4 ปลอดภัยในการใช้
  - 2.5 มีความแข็งแรง
3. ด้านความงามใช้แนวคิดการออกแบบที่มีคุณค่าทางความงาม (นิรัช สุดสังข์,2548:12) เพื่อให้ออกแบบตระหนักถึงความงามที่เด่นชัดร่วมสมัย และมีแนวความคิดสร้างสรรค์แฝงอยู่ในการออกแบบแต่ละชิ้น และความประณีตบรรจงในการออกแบบหรือในผลิตภัณฑ์ยังเป็นคุณค่าส่วนหนึ่งของความงาม

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจใน ชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารในร้านรถเข็น
แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ที่ออกแบบใหม่

โดยผู้วิจัยได้มีแนวทางในการศึกษาดังนี้การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับ แนวทางการศึกษา
ความพึงพอใจ เกี่ยวกับของ (สมจิตร โยธะคง. 2531 : 66-73) และ (เสรี ทรัพย์สาร. 2532 ; 19-37)
ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นแนวทางใน การศึกษา 3 ด้านดังนี้

3.1 ด้านความงามทางศิลปะ

3.2 ด้านขนาดส่วน

3.3 ด้านประโยชน์ใช้สอย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ศึกษาและปรับปรุงออกแบบชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารในร้านรถเข็น
แผงลอย

2. ได้ศึกษาความพึงพอใจใน ชุดเฟอร์นิเจอร์ สำหรับนั่งรับประทานอาหารในร้านรถเข็น
แผงลอย ย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่าจังหวัดเชียงใหม่ที่ออกแบบใหม่

นิยามศัพท์

1. ชุดเฟอร์นิเจอร์ หมายถึง โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีมากกว่า1ตัวเป็นชุดๆ
2. ร้านอาหารรถเข็นแผงลอย หมายถึง ร้านขายอาหารรถเข็นประเภทสุกี้, ก๋วยเตี๋ยว,
ข้าวขาหมู, อาหารตามสั่ง
3. ย่านตลาดอาหารกลางคืน หมายถึง ตลาดข้างเผือก, ตลาดประตูเชียงใหม่, ตลาดสมเพชร
4. เขตคูเมืองเก่า หมายถึง บริเวณรอบคูเมืองจังหวัดเชียงใหม่